

ویکتوری. فرانکل

انسان در جست و جوی
معنای غایی

شهاب الدین عباسی

کتاب پارسه

Frankl. Viktor Emil

سرشناسه : فرانکل، ویکتور امیل. ۱۹۰۵-۱۹۹۷ م.
عنوان و نام پدیدآور : انسان در جست‌وجوی معنای غایی / ویکتور یو. فرانکل؛ ترجمه شهاب‌الدین عباسی.

مشخصات نشر : تهران: نگاه ترجمه و نشر کتاب پارسه، ۱۳۹۱.
مشخصات ظاهری : ۲۴۴ س.

فروست : انسان و روان: ۱

شابک : ISBN 978-600-5733-45-7

و تمعیت فهرست نویسی : فیبا

یادداشت : عنوان اصلی:

Man's Search for Ultimate Meaning, 2000

موضوع : روان‌پزشکی و دین

موضوع : روان‌درمانی

موضوع : معنادرمانی

شناسه افزودن : عباسی، شهاب‌الدین، ۱۳۲۵- مترجم

ردیف‌بندی کنگره : Ref: ۵۵/۲/۵۹۴۲ ۱۳۸۹

ردیف‌بندی دیوبی : ۶۱۶/۸۹

شماره کتاب‌شناسی ملی : ۳۳۳۵۹۰۶

کتاب پارسه

□ انسان در جست‌وجوی معنای غایی

ویکتور یو. فرانکل
ترجمه شهاب‌الدین عباسی

ویرایش و تولید: کارگاه ویرایش کتاب پارسه
مجید رنجبر

حروف چینی و آماده‌سازی: آتلیه کتاب پارسه
سماه حسن‌زاده

طراحی و گرافیک: پرویز بیانی
چاپ و صحافی: کاوا

نوبت و شمارگان: چاپ اول، ۱۳۹۱
۱۵۰۰ نسخه، ۶۳۰۰ تومان

© حق چاپ محفوظ است.

بنگاه ترجمه و نشر کتاب پارسه

○ دفتر مرکزی: خیابان انقلاب، بین دانشگاه و ابوریحان، ساختمان فروردین (شماره ۱۱۸۲).

طبقه چهارم، واحد پانزدهم، تلفن: ۶۶۴۱۳۴۶۴ و ۰۶۶۴۱۳۴۹۴

○ www.parsehbook.com / info@parsehbook.com

○ دفتر فروش: پخش کتاب سبحان، تلفن: ۰۶۶۴۲۷۷۲۰۵

ویکتوری، فرانکل

(۱۹۰۵-۱۹۹۷)

استاد عصب‌شناسی و روان‌پزشکی دانشگاه وین،
دارای دکترای پزشکی و دکترای فلسفه و ۳۹ دکترای
افتخاری از دانشگاه‌های اروپا، امریکا و آسیا.

از دیگر آثار او:

انسان در جست‌وجوی معنی (۱۹۵۹)، روان‌درمانی و
گزینستانسیالیسم (۱۹۶۷)، فریاد ناشنیده برای معنی
(۱۹۷۸) و ...

فهرست

۹	یادداشت مترجم		
۱۷	پیش‌گفتار اسوانی هانت		
۲۱	مقدمه		
۲۳	مقدمهٔ چاپ اول انگلیسی		
۳۱	قدردانی		
۳۳	ماهیت تحلیل وجودی	فصل یکم	
۳۹	ناهشیاری معنوی	فصل دوم	
۴۹	تحلیل وجودی وجدان	فصل سوم	
۵۷	تحلیل وجودی رؤیاها	فصل چهارم	
۶۹	کیفیت استعلایی وجدان	فصل پنجم	
۷۷	دینی بودن ناهشیار	فصل ششم	
۸۹	روان‌پزشکی و الهیات	فصل هفتم	
۹۵	پژوهش‌های جدید در معنی‌درمانی در حوالی ۱۹۷۵	فصل هشتم	
۱۵۹	«انسان در جست‌وجوی معنای غایی»	فصل نهم	
۱۸۱	یادداشت‌ها		
۱۹۱	منابع		
۱۹۳	کتاب‌شناسی		
۲۱۳	دربارهٔ نویسنده		
۲۱۵	نمایه		

یادداشت مترجم

ویکتور بی. فرانکل (۱۹۰۵-۱۹۹۷)، استاد عصب‌شناسی و روان‌پزشکی در دانشگاه وین بود. طی بیست و چند سال (۱۹۴۴-۱۹۷۰) ریاست پلی‌کلینیک عصب‌شناسی وین را بر عهده داشت. «معنی‌درمانی / تحلیل وجودی» او به «سومین مکتب روان‌درمانی وین» (پس از روان‌کاوی فروید و روان‌شناسی فردی آدلر) نام‌آور شد.

ویکتور بی. فرانکل در سال ۱۹۰۵ در وین به دنیا آمد. در سال ۱۹۳۰ دکترای پزشکی گرفت و در ۱۹۴۹ به درجه‌استادی نائل شد. در ۱۹۴۱ با تیلی بی. گروسر ازدواج کرد که در سال ۱۹۴۵ درگذشت. ازدواج دوم فرانکل با التونر بی. اشونیت (۱۹۴۷) بود. فرانکل دکترای پزشکی و دکترای فلسفه‌اش را از دانشگاه وین اخذ کرد. طی جنگ جهانی دوم سه سال را در اردوگاه‌های کار اجباری سپری کرد. او در دانشگاه‌های هاروارد، استنفورد، دالاس و پیتسبرگ مقام استادی داشت و استاد معنی‌درمانی در دانشگاه بین‌المللی در سن‌دینگو کالیفرنیا بود. پروفیسور فرانکل در طول چهار دهه، سخنرانی‌های بسیاری در ۲۰۹ دانشگاه در پنج قاره جهان ایراد کرد. او از ۱۹۷۰ تا ۱۹۹۷، مجموعاً ۲۹ دکترای افتخاری از دانشگاه‌های اروپا، آمریکا، افریقا و آسیا دریافت کرد و به دریافت ده‌ها جایزه علمی و فرهنگی نائل شد؛ از جمله جایزه اسکار پیفستر انجمن روان‌پزشکی آمریکا، مدال آلبرت شوایتزر، نامزدی جایزه صلح نوبل از طرف دانشگاه پورتو آلگره (برزیل) و عضویت افتخاری آکادمی

علوم اتریش. از فرانکل سی و چند کتاب به چاپ رسید، که تا سال ۲۰۰۹ به ۳۸ زبان منتشر شده است.^۱ کتاب *انسان در جست‌وجوی معنی* وی کتابی پراقبال بود و یکی از ده کتابی بوده که «تأثیرگذارترین کتاب‌ها در امریکا» شمرده شده‌اند.^۲ از فرانکل در سال ۱۹۹۷ *انسان در جست‌وجوی معنای غایی* و *یادها و خاطره‌ها* منتشر شد که آخرین کتاب‌های وی به شمار می‌روند. کتاب *انسان در جست‌وجوی معنای غایی*^۳ (۱۹۹۷) در فاصله‌ای نزدیک به چهار دهه از کتاب *انسان در جست‌وجوی معنی*^۴ (۱۹۵۹) قرار دارد و به تصریح فرانکل یکی از منظم‌ترین و نظام‌مندترین کتاب‌های وی به حساب می‌آید و چنان‌که از مطالعه آن معلوم می‌شود یکی از مهم‌ترین و تأثیرگذارترین کتاب‌های وی هم هست و جنبه فنی‌تری دارد. کتاب حاضر، حاصل ترجمه کامل *انسان در جست‌وجوی معنای غایی* (۱۹۹۷، ۲۰۰۰) است و به دقت، ساختار و نظم و ترتیب آن را حفظ کرده است.

در سایت رسمی مؤسسه ویکتور فرانکل در وین^۵ تصریح شده که در کشورهای انگلیسی‌زبان، ویکتور فرانکل عمدتاً به‌عنوان نویسنده *انسان در جست‌وجوی معنی* نام‌بردار است. در مورد سی و چند کتاب دیگر او، که فقط حدود هفت تای آن‌ها به انگلیسی ترجمه و منتشر شده، آگاهی کم‌تری هست. به همین دلیل، مشخصات شش کتاب مهم دیگر فرانکل را که برای ترجمه به انگلیسی (و زبان‌های دیگر) مناسب است فهرست می‌کند که عبارتند از:

۱. از جمله آلبانیایی، چینی، دانمارکی، انگلیسی، هلندی، آلمانی، یونانی، اندونزیایی، فارسی، ژاپنی، کره‌ای، نروژی، لهستانی، رومانیایی، روسی، اسپانیایی، سونسی، تامیلی و ترکی. پاره‌ای از کتاب‌های ترجمه‌شده فرانکل به زبان فارسی در ایران: *انسان در جست‌وجوی معنی*، *فریاد ناشنیده برای معنی* و *پزشک و روح*.
۲. شاید ذکر این نکته برای برخی شایان توجه باشد که تنها در امریکا، از کتاب *انسان در جست‌وجوی معنی* نه میلیون جلد به فروش رسید. خوانندگان روزنامه معروف ژاپنی، *یومیوری شیمبون* (در اوایل سال ۲۰۰۰) طی یک نظرخواهی، این کتاب را یکی از ده کتابی برگزیدند که باید از قرن بیستم به قرن بیست و یکم برود.

3. *Man's Search for Ultimate Meaning*

4. *Man's Search for Meaning*

5. www.viktorfrankl.org

۱. اراده معطوف به معنی، گزیده سخنرانی‌ها درباره معنی‌درمانی^۱ (این همان کتاب انگلیسی موجود با همین عنوان نیست!) محتوا: این کتاب، مجموعه‌ای از سخنرانی‌های مهم در طول ۲۵ سال (از ۱۹۴۶ تا ۱۹۷۱) است که عنوان‌ها و موضوعات آن عبارتند از: اراده معطوف به معنی، زمان و مسئولیت‌پذیری، لوگوس و وجود، کثرت‌گرایی علم و وحدت انسان، جبرگرایی و انسان‌گرایی، معنی‌درمانی، درمان معنی‌درمانگرانه یک همکار روان‌کاو و نقد مواجهه محض.

۲. انسانیت در رنج، بنیان‌های انسان‌شناختی روان‌درمانی^۲.

تاریخ چاپ: چاپ اول، ۱۹۷۵؛ چاپ با اضافات، ۱۹۸۴؛ جدیدترین چاپ و ویرایش، ۲۰۰۵. جوزف ولپ (رفتاردرمانگر) درباره این کتاب و کار فرانکل می‌گوید:

یاری فرانکل به روان‌درمانی، بزرگ بوده است. او شاید تنها غیر رفتارگرایی باشد که روشی برای رفتاردرمانی پرورانده است. فروتنی او در ارائه این کار مهم، شایان توجه است.

۳. روان‌درمانی در عمل، مقدمه‌ای و عظم‌گونه برای پزشکان^۳

تاریخ چاپ: چاپ اول ۱۹۴۷؛ چاپ دیگری از آن در ۱۹۶۱ منتشر شد. چاپ‌های بعدی در ۱۹۷۴، ۱۹۸۲ و ۱۹۸۶ منتشر شد.

۴. معنی‌درمانی و تحلیل وجودی، متونی از شش دهه^۴

مجموعه‌ای از مقالات کلیدی ویکتور فرانکل. اولین مقاله برمی‌گردد به

-
1. Der Wille zum sinn. Ausgewählte vorträge über Logotherapie. Hans Huber, Bern-Stuttgart-wien, 1972-2005. pages: 332
  2. Der Leidende Mensch, Anthropologische Grundlagen der psychotherapie. Hans Huber, Bern/ Goettingen/ Toronto/ Seattle 1975-2005.
  3. Die Psychotherapie in der Praxis. Eine Kasuistische Einführung für Ärzte. Franz Deuticke, Wien, and Seriepiper, 475, München, 1947-2002. pages: 307.
  4. Logotherapie und Existenzanalyse. Texte aus fünf Jahrzehnten. Piper. München 1985-98. pages: 302.

سال ۱۹۳۸، که در آن اصطلاح معنی‌درمانی و تحلیل وجودی مورد استفاده قرار گرفت. عنوان پاره‌ای از مقالات دیگر عبارتند از: دربارهٔ وجود معنوی روان‌درمانی (۱۹۳۸)، تأملاتی در باب درمان روان (۱۹۳۸)، فلسفه و روان‌درمانی (۱۹۴۹)، کلیات تحلیل وجودی و معنی‌درمانی (۱۹۵۹)، روان‌شناسی و روان‌پزشکی اردوگاه‌های کار اجباری (۱۹۶۱)، رودلف آلسر در مقام فیلسوف و روان‌پزشک (۱۹۶۴)، روان‌کاوانه‌سازی یا انسان‌کردن پزشکی (۱۹۸۱)، مواجههٔ روان‌شناسی فردی با معنی‌درمانی (۱۹۸۴)، گرسنهٔ نان و گرسنهٔ معنی (۱۹۸۵)، انسان در جست‌وجوی معنای غایی (۱۹۸۵)، ملاحظاتی دربارهٔ آسیب‌شناسی روح زمانه (۱۹۹۳).

۵. پرسش از معنی در روان‌درمانی^۱

تاریخ چاپ: چاپ اول ۱۹۸۱؛ چاپ چهارم (با اضافات) ۱۹۹۲؛ جدیدترین چاپ: ۱۹۹۷. این کتاب مجموعه‌ای از سخنرانی‌ها و درس‌گفتارهای فرانکل است و روایتی از زندگی‌نامهٔ خودنوشت سخنرانی «علم و نیاز به معنی» (۱۹۸۸) است.

۶. انسان و پرسش از معنی^۲

تاریخ چاپ: چاپ اول ۱۹۸۵، چاپ نوزدهم ۲۰۰۶؛ گزیده‌ای از آثار ویکتور فرانکل، که با مقدمه‌ای از خود وی همراه شده است. این‌ها پاره‌ای از مهم‌ترین آثار فرانکل‌اند که برای ترجمه به انگلیسی و زبان‌های دیگر، در سایت رسمی ویکتور فرانکل پیشنهاد شده است، و اما آثار عمدهٔ دکتر ویکتور فرانکل به زبان انگلیسی:

۱. انسان در جست‌وجوی معنی، مقدمه‌ای بر معنی‌درمانی؛

1. Die Sinnfrage in der psychotherapie, Vorwort von franz kreuzer. Serie piper 214, Muenchen 1981-88. Extended edition 1992-97 pages: 192.

2. Der Mensch vor der Frage nach dem Sinn. Eine Auswahl aus dem Gesamtwerk. Vorwort Von Konrad Lorenz. Serie piper 289, Muenchen 1979-2006 pages: 289

منبع اصلی ما در این مقدمه، سایت رسمی مؤسسهٔ ویکتور فرانکل بوده است.

۲. دکتر و روح، از روان‌درمانی تا معنی‌درمانی؛
۳. اراده معطوف به معنی، بنیان‌ها و کاربردهای معنی‌درمانی؛
۴. فریاد ناشنیده برای معنی؛
۵. خاطرات و یادداشت‌های ویکتور فرانکل؛
۶. انسان در جست‌وجوی معنای غایی؛
۷. درباره نظریه و درمان اختلال‌های روانی، مقدمه‌ای بر معنی‌درمانی و تحلیل وجودی^۱

چنان‌که اشاره شد، کتاب پیش رو، ترجمه کامل یکی از آخرین کتاب‌های دکتر ویکتور بی. فرانکل با عنوان *انسان در جست‌وجوی معنای غایی* است که به شکل حاضر، نخستین بار در سال ۱۹۹۷ به چاپ رسید. این ترجمه، بر پایه چاپ سال ۲۰۰۰ این اثر صورت پذیرفته است.^۲ در پایان اظهار امیدواری می‌کنیم که ناشر به چاپ و نشر ترجمه آثار دیگری از پروفسور فرانکل (احتمالاً به چندین قلم) همت بگمارد. در این‌جا از آقای رضا نجفی و خانم پریسا رضایی، آقای سعید فیروزآبادی و آقای رضا ساکی‌قردانی می‌کنم و نیز از استاد ادیب‌سلطانی که با گشاده‌رویی و مناعت طبع در گشودن گره پاره‌ای از دشواری‌های لاتین‌یاری کردند، و همین‌طور از آقای پورناجی، آقای عبداللهی و آقای حسن‌زاده مدیر بنگاه ترجمه و نشر کتاب پارسه. با آرزوی نیک‌بخشی و بهروزی برای همه همراهان این راه.

— شهاب‌الدین عباسی، بهار ۱۳۸۹

-
1. 1) *Man's search for meaning*; 2) *The doctor and the soul*; 3) *The will to meaning*, Foundations and Applications of Logotherapy; 4) *The unheard cry for Meaning*; 5) *Viktor Frankl - Recollections, An Autobiography*; 6) *Man's search for ultimate Meaning*; 7) *On the Theory and Therapy of Mental Disorders. An Introduction to Logotherapy and Existential Analysis*.
  2. *Man's Search for Ultimate Meaning*, Viktor E. Frankl, Foreword by Swancee Hunt, Basic Books: A Member of the Perseus Books Group New York, 2000.